

Minde derom, saa skulde jeg være med, men her ved jeg ikke noget, hvorfor jeg skulde være med. Eller dersom man kunde vise det Hus, hvor Niels Ebbesen vog Grev Gert og Sengestolpen, som Ingemann fortæller, saa vilde jeg ogsaa være med til mere end 46,000 Kr., jeg vilde være med til 100,000 Kr., men her er ingen Ting. Her staa vi for denne Bygning, og man ser ikke andet end røde Munkestene, og dem have vi faaet omkring til mange Bøndergaardene, det er ikke noget særdeles. Det skal maaske være det Mursforbandt, som disse Stene ere lagte i, det er det interessante, men Herregud, det kende vore Arkitekter jo i Forvejen, vi behøve ikke at bevare det for deres Skyld, de ville næppe kunne undersøge det tilstrækkelig i Fremtiden, naar vi have restaureret det, saa kunne de ikke hugge Gul og se, hvilket Mursforbandt Stenene ere lagte i. Og saa kommer dertil, at hele det indvendige af Bygningen skal rives ned. Naar blot den gamle indvendige Bygning fra den Tid havde staaet, og vi kunde have set Munkenes eller Nonnernes Celler eller maaske de gamle Kamre, hvor Munkene drev deres — jeg siger ikke mer, saa var det noget, men der er ikke den mindste Smule. Man skal tage hele det indvendige ned og opføre noget ganske nyt og udein at vide, hvorledes det egentlig saa ud paa den Tid, da Munkene regerede inden for Væggene. Saa hedder det jo nok, at Træværket er af en egen Konstruktion fra den Tid. Træværket har jeg ikke set, jeg er gaaet rundt i Bygningen et Par Gange, naar jeg har været i Randers, og har netop tænkt, at den laa hæslig i Vejen, som den laa, og har tænkt, at den laa som et Monstrum, men i Tagværket har jeg ikke været. Jeg har ikke set Træværket, men jeg tvivler ikke om, at dersom det skulde have saa stor Værdi for vore Arkitekter at vedligeholde dette, saa maatte det kunne gøres gennem Tegninger og Afsildninger. Dersom det altsaa skulde have nogen Betydning for dem i Fremtiden, saa maatte dette virkelig kunne opbevares gennem Afsildninger, saaledes at det vilde være fuldstændig klart for Fagmænd, og kunde man ikke det, saa kunde man bære sig ad omtrent, som man gjorde under Udstillingen 1888, hvor man havde Miniaturbøndergaardene til at vise, hvorledes Bøndergaardene i de forskellige Egne af Landet vare byggede. Her kunde man saa lave en Miniaturudgave af Helligaandshuset i Randers til Opbevaring, eller vilde man endelig have det opbevaret rigtig for Fremtiden, saa kunde man tage en rigtig god Tegning, et Maleri af det, baade fra den ene og den anden Side, og gemme oppe paa Randers Raad-

hus til Minde om, at der har været et Kloster i Randers. Men at der skulde være en eneste Smule mindeværdigt ved denne Bygning, et historisk Navn eller en historisk Begivenhed, det er jo ikke Tilfældet, ikke en eneste af dem, jeg har spurgt derom, har kunnet fremhæve noget af den Art, og i de Bilag, der have foreligget Udvalget, er der heller ikke noget som helst. Men naar jeg nu videre skal omtale Bilagene, saa var det, der slog mig mest, en meget omfattende Indstilling til Ministeriet fra Dr. Henry Petersen, i hvilken han anker over den Vandalisme — han bruger maaske ikke dette Ord — som man vil øve mod Helligaandshuset i Randers, og han gør det paa en saadan Maade, at han efter min Mening kommer Borgmesteren og Byraadet ikke saa lidt for nær og omtaler Borgmesteren paa en saadan Maade, at man faar Indtrykket af, at Doktoren sætter sig paa den høje Hest og ser ned paa Borgmester og Byraad som Vandaler, der ikke forstaa at se længere bort end til deres egen hjemlige Randers Hatteshytte, men ikke forstaa at vurdere de Minde, der skulle ligge i et saadant Hus. Tendensen i dette, forekom mig, var den, at ville gøre Borgmesteren i Randers misliebige i Regeringens Øjne, det kan maaske bero paa en fejl Opfattelse hos mig, men det Indtryk fik jeg. Naar jeg saa gaar videre i Bilagene, saa finder jeg en meget omfattende Meddelelse fra Randers Byraad, hvorefter de gennem 10—12 Aar indtrængende have hævdet Nødvendigheden af at faa dette Hus revet ned og saa Plads til et stort Torv paa Stedet. Trods alle de Tilløb, der gennem Aarenes Løb have været gjorte, og trods den vægtige Anbefaling, Sagen fik af det tidligere Medlem af Tinget, som jeg nys omtalte, har Byraadet i Randers været saa klart over sit Standpunkt, at det i alle de Byraadsbeslutninger, hvor der har været Tale om dette Spørgsmaal, med stort Flertal har hævdet, at Huset burde væk. Naar nu Randers Byraad, som utvivlsomt sætter stor Pris paa Byens mindelige Fortid, selv ikke ser, at dette Hus paa nogen som helst Maade forhøjer Byens Minde, hvorledes skulde da vi andre kunne se det? Jeg, som et Par Gange har set dette Hus, har ikke faaet det Indtryk, at det havde nogen særlig Værdi, og jeg tvivler om, at nogen eneste ude i Landet uden for Arkitekterne, som nu have andraget om det, virkelig har nogen stor Interesse af Bibeholdelsen af Helligaandshuset i Randers. Hvad Arkitekterne angaa, saa er det en naturlig Følge af deres Stilling, at de stille sig paa den Maade, som de gøre, at de ønske at komme til at vise deres Kunst, deres Dygtighed, deres Kundskab til Forti-